

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Βουλευτρια Β3 Νότιου Τομέα Αθήνας

Αθήνα, 27 Οκτωβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κ. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα: «Να δικαιούνται οι γονείς που βρίσκονται σε αναμονή ολοκλήρωσης των διαδικασιών υιοθεσίας και έχουν ήδη αναλάβει τη φροντίδα του παιδιού να παίρνουν όλες τις ενισχύσεις που προβλέπει ο νόμος για την αναδοχή.

Εδώ και αρκετό διάστημα γινόμαστε αποδέκτες καταγγελιών και διαμαρτυριών πολιτών οι οποίοι έχουν γίνει ανάδοχοι παιδιών εν όψει υιοθεσίας τους και κατά την περίοδο έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών υιοθεσίας, που είναι συνήθως αρκετά μεγάλο, δεν λαμβάνουν καμία ενίσχυση.

Ειδικότερα, υπάρχουν γονείς που έχουν ζητήσει να υιοθετήσουν παιδί μέσω της πλατφόρμας www.anynet.gr και, λόγω του μικρού αριθμού των διαθέσιμων για υιοθεσία νηπίων διεύρυναν το πεδίο αναζήτησής τους περιλαμβάνοντας και παιδιά με εθνικές ή πολιτισμικές διαφορετικότητες, μη τυπικής ανάπτυξης κ.λπ. και κατάφεραν να «συνταιριάξουν» με ένα τέτοιο παιδί. Και για να διαπιστωθεί εάν πράγματι η υιοθεσία θα είναι επιτυχημένη, το παιδί δίδεται να ζήσει με τον υποψήφιο θετό γονέα, μέχρις ότου πιστοποιηθεί από τα δικαστήρια ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις υιοθεσίας και εγκριθεί η πράξη. Συχνά όμως οι εκκρεμότητες περιλαμβάνουν δικαστικές διαδικασίες οι οποίες γίνονται ολοένα και πιο χρονοβόρες, με δεδομένη τον τεράστιο φόρτο των δικαστηρίων. Αποτέλεσμα είναι μεταβατική περίοδος να παρατείνεται σε πολλούς μήνες έως και πάνω από χρόνο.

Σε όλο αυτό το διάστημα οι εν αναμονή θετοί γονείς έχουν όλα τα χαρακτηριστικά και τις ευθύνες ενός ανάδοχου γονέα, αλλά λόγω μιας άτυπης σύμβασης που έχουν υπογράψει με το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας που έχει την προσωρινή επιμέλεια του παιδιού, δεν έχουν δικαίωμα στις χρηματικές ενισχύσεις που δίδονται στις ανάδοχες οικογένειες. Δεδομένου όμως ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η υιοθεσία, δεν δικαιούνται ούτε τις ενισχύσεις του θετού γονέα (επίδομα παιδιού από τον ΟΠΕΚΑ, επίδομα παιδιού από την εργασία τους όταν πρόκειται περί μισθωτών, φοροελαφρύνσεις κ.λπ.) Η άτυπη αυτή σύμβαση δεν προβλέπεται από τον ισχύοντα ν. 4538/18 για την προώθηση της αναδοχής και υιοθεσίας, ούτε και από κάποιο άλλο νομοθέτημα.

Σε σχετική καταγγελία γονέων που βρίσκονται σε αυτή τη θέση στον Συνήγορο του Πολίτη (τμήμα Παιδιού), ο Συνήγορος εξέδωσε στις 10/07/2025 επίσημη παρέμβαση. Εκεί, γίνεται αναλυτική αναφορά στο «Συμφωνητικό Μη Επιδοτούμενης Αναδοχής» που έχει συνυπογράψει ο ανάδοχος γονιός με το ίδρυμα του ΚΚΠΠ όπου ζούσε το παιδί και στο οποίο, ενώ δηλώνεται ότι «η πραγματική φροντίδα του παιδιού ανατίθεται στους υποψήφιους θετούς γονείς, ως αναδόχους, με όλες τις αρμοδιότητες και τους όρους για το θεσμό της αναδοχής, στους «λοιπούς όρους» αναφέρεται ότι «Με το παρόν οι ανάδοχοι γονείς δηλώνουν ρητά ότι παραιτούνται του δικαιώματός τους για καταβολή οικονομικής ενίσχυσης».

Όμως ο Συνήγορος του Πολίτη τεκμηριώνει στην παρέμβασή του ότι η πρακτική της «μη επιδοτούμενης αναδοχής» δεν έχει νομικό έρεισμα. Το ίδιο το συμφωνητικό αναφέρεται σε καταργημένο νομοθετικό πλαίσιο του 1993, ενώ η νεότερη νομοθεσία δεν περιλαμβάνει τέτοια πρόβλεψη. Επομένως, αυτό το συμφωνητικό αντίκειται στη νομιμότητα, στη χρηστή διοίκηση και στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, ιδίως διότι η χρονική περίοδος ωστόσο ολοκληρωθεί η υιοθεσία μπορεί να υπερβαίνει κατά πολύ το έτος.

Αντίστοιχα, δεκτή έκανε η Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναφορά περίπτωση αναδόχου γονέα παιδιού-πρόσφυγα εν όψει υιοθεσίας που δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση και ζήτησε προκαταρκτική έρευνα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Επιτροπή, στην απάντησή της, δηλώνει ότι οι χώρες-μέλη είναι υποχρεωμένες να κάνουν ό,τι μπορούν για να αντικαταστήσουν την ιδρυματική φροντίδα παιδιών με περιβάλλοντα που να διασφαλίσουν το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Αναφέρουν δε ότι η Ελλάδα έχει λάβει από το ΕΚΤ κονδύλι 50 εκ. € για την ενίσχυση πολιτικών αποϊδρυματοποίησης, μεταξύ των οποίων πρώτη θέση κατέχει η αναδοχή, δεδομένου ότι είμαστε πρώτοι στην Ευρώπη στην φιλοξενία παιδιών σε ιδρύματα. Το 84,5% παιδιών χωρίς ασφαλές οικογενειακό περιβάλλον παραμένουν σε ιδρύματα, αντί να προωθούνται σε αναδοχή ή υιοθεσία.

Επειδή οι υποψήφιοι θετοί γονείς δεν λαμβάνουν καμία ενίσχυση μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι νόμιμες διαδικασίες της υιοθεσίας, που είναι άδηλης διάρκειας, ξεπερνώντας συνήθως τον ένα χρόνο, ενώ το παιδί ζει μαζί τους και έχουν όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα ανάδοχου γονιού,

Επειδή το άτυπο συμφωνητικό του ΚΚΠΠ με τον υποψήφιο θετό γονιό δεν βασίζεται σε ισχύουσα νομοθεσία, επομένως δεν έχει νομική ισχύ, όπως ρητά αναφέρει ο Συνήγορος του Πολίτη,

Επειδή η χώρα μας λαμβάνει κονδύλια 50 εκ. € από το ΕΚΤ για να υλοποιήσει την αποϊδρυματοποίηση, και από αυτά μεγάλο μέρος πρέπει να κατευθυνθεί στις ανάδοχες οικογένειες,

Επειδή η οικονομική ενίσχυση προς τους αναδόχους γονείς δεν είναι αμοιβή, αλλά μέσο διασφάλισης του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού,

Ερωτάται η Υπουργός:

Θα καταργήσει άμεσα το παράνομο συμφωνητικό αναδοχής παιδιού που προορίζεται για υιοθεσία από τους υποψήφιους θετούς γονείς και θα νομοθετήσει ώστε και αυτοί να λαμβάνουν τις ενισχύσεις που προβλέπει ο νόμος για τους ανάδοχους γονείς για όλο το διάστημα που το παιδί βρίσκεται στη φροντίδα τους;

Οι υπογράφωντες βουλευτές

Φωτίου Θεανώ
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Αχτσιόγλου Ευτυχία (Εφη)
Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Τζούφη Μερόπη
Τσακαλώτος Ευκλείδης